

pengene ved de forskjellige Skoler for de nuværende Elever med et Beløb af indtil Halvdelen, altsaa til at forhøje dem efter sit Skøn, men dog ikke ud over Halvdelen; vi ønskede dernæst Ministeren bemyndiget til, dersom der ved nærmere Undersøgelse skulde vise sig at være en eller anden Skole, hvor den af os nævnte Sats: 60—72—84 Rd., ikke skulde være passende, da at foretage nogen Forandring, medens vi dog havde disse Sats'er som almindelig Regel. Hertil skal jeg sige, at Bestemmelsen af den nævnte Sats for næste Aar ikke kan komme til at genere den meget ærede Minister; thi det kan kun komme til at gjælde ligeoverfor de Elever, der til Sommer komme til at indtræde i disse Klasser, men for andre ikke. Det er altsaa kun en Forhøjelse af 10 Rd., saa at det er et Spørgsmaal, der ikke paa nogen Maade er indgribende. — Forslagene om Sorø, dels det under Nr. 50, dels det særskilt stillede, have givet Anledning til, at vi atter nu have hørt et af disse foranførte Foredrag fra vor ærede Ven for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg er i den Henseende, efter hvad jeg har opfattet ved forskjellige Leiligheder, ganske enig i den ærede Ordførers Bedømmelse deraf. Jeg tror, at man gaar lidt videre, naar man privat tager Initiativet til at bestemme de enkelte Dagleeres Løn i Skovene ved en saadan Institution, og at, naar Regjeringen ikke tager Initiativet ved en saadan Leilighed, er det meget vanskeligt at gjøre det for det enkelte Medlem. Hvad Forholdet med Kirken angaar, skal jeg kun sige, at med Hensyn til Bevillingerne til Sorø i det Hele hørtødsles der efter min Mening i utvovlig Grad Penge, uden at vi faae i tilsvarende Grad Nytte deraf, og det gaar ikke an at henvise til, at det er Akademiets Midler. Dplys os om, hvorfra disse Midler i Almindelighed stamme, og De ville faae at se, at mange af dem med Rette kunne kaldes Statens Midler, og man opfylder ikke Hensigten med disse Midler ved at bevilge dem til Ting, som ikke ere nødvendige. Den ærede Ordfører vil forsvare Bevillingerne yderligere derved, at det er saa overordentlige velopdragne Mænd, der ere komne fra denne Skole. — Jeg skal ikke benegte, at

der er kommet velopdragne Mænd deraf, men der kan ogsaa være uopdragne Mænd, der have gaaet paa Sorø Akademi; jeg tør ikke tro, at den ærede Ordfører vil paastaa, at det just er fordi de have gaaet paa Sorø Akademi, at de ere de velopdragne Mænd; det er dog muligt, at det er trods at de have gaaet der, at de ere saa velopdragne og brave Mænd, som de ere. Spørgsmaalet om Hou Kirke hvr vakt større Bevægelse, end vi ellers ere vant til at mærke ved Forslag af denne Natur, navnlig naar hele Udvalget har stillet sig mod Spørgsmaalet. Jeg har en principiel Indvending mod denne Bevilling, den nemlig, at det forekommer mig, at, hvor Kirketienden er tilstrækkelig til at tilveiebringe det fornødne Lokale for Kirkegængerne, maa det først og fremmest være Pligt at bruge Kirketienden der til. Er der Tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelige Midler eller Formue, men Vedkommende ere usformuende, eller hvor der er ganske særegne Forhold tilfede som paa Holmslands Allt, er det en ganske anden Sag. S. Taarnby, Sundbyøster osv. i et Staten Kirketienden, og der havde vi Principet, at Tiendeieren skaffer Lokale tilveie, og det tror jeg, vi forrykke noget ved at vedtage for mange Præcedentser for en anden Anskuelse. Derfor tror jeg, at det er onskeligt, at vi, enten Tienden eies af Sognebeboerne eller af enkelte Mænd, mere og mere havde den Grundfæstning, at Kirketienden først og fremmest skal tilveiebringe det fornødne Lokale enten ved Opførelse af et Kapel eller ved Udvidelse af selve Kirken, Allt efter Omstændighederne, men det forstyrres herved. Desuden forekommer det mig, at til samme Tid, som vi fordre for Valgmenighedene, at de skulle uden nogenfinde at faae det ringeste Bidrag selv opføre Kirkerne, og prutte med Ministeren om at faae Lov til at lukke Kirke døren op for Sognemenighedens Medlemmer udenfor de ordinære Timer hver 7de Dag, er det virkelig mærkeligt, at vi skulle gaa videre ad den Vej, der er anvist ved dette Forslag. Ganske vist kan det være ubehageligt nok, at der er 1 Mil til Kirken og 1½ til Præsten, men det samme Forhold finder Sted paa mange Steder i Landet.

Angaaende Anmærkingen under Nr. 49